

שבת קנו: (המשנה) עד קנו: (סוף המסכת)

ביאורי מושגים

מוקצה - כולם מודים שחפץ שלא ראוי כלל לשימוש הוא מוקצה, וכן שחפץ העומד לשימוש אינו מוקצה. ר' שמעון ור' יהודה נחלקו מה מעמד חפץ הראוי לשימוש (אוביקטיבית) אבל לא עומד כעת לשימוש (מצד דעת האדם), ר"ש סבר שאין חפץ זה מוקצה, ר"י סבר שהוא מוקצה.

מוקצה מחמת חסרון כיס - כלי שבעליו מקפיד שלא להשתמש בו לשימוש שאינו השימוש המקורי שלו. מוקצה מחמת מיאוס - כלי שנמנעים מלהשתמש בו כיוון שהוא מסריח או מגעיל.

משנה

חיתוך דלועין לבהמה: מותר.

חיתוך נבילה שהתנבלה בשבת: ת"ק (ר"ש): מותר. ר' יהודה: אסור.

רב, עולא, ולוי: הלכה כר' יהודה,

שמואל, זעירי ור' יוחנן: הלכה כר' שמעון.

פסיקת ההלכה במח' ר"ש ור"י:

חפץ שראוי לתשימש אבל לא עומד לתשימש (המחלוקת המרכזית) - פסקו האמוראים המאוחרים כר"ש שאינו מוקצה. במוקצה מחמת חסרון כיס - מודה ר"ש לר"י שהוא מוקצה, ולכן פשוט שהוא מוקצה. במוקצה מחמת מיאוס - מח' האמוראים המאוחרים האם פוסקים כר"ש שאינו מוקצה, או כר"י שהוא מוקצה. במוקצה מחמת איסור - כל האמוראים המאוחרים פסקו כר"י שהוא מוקצה.

משנה

1. מותר להפר (ע"י הבעל) ולהשאל (ע"י חכם) לנדרים בשבת.
2. מותר לסגור את החלון בסתימה ארעית.
3. מותר למדוד מטלית בשבת כדי לדעת האם יש בה שיעור טומאה, וכן למדוד מקוה ולבדוק אם יש בו שיעור.

מעשה שממנו למדו את דינים 2 ו-3:

המקרה: פעם היה מונח אדם גוסס בין שני בתים כשמעליו היתה גיגית, הגיגית גם האהילה עליו וגם חיברה את שני הבתים. בתוך הגיגית היה סדק ברוחב לא ידוע.

הבעיה:

אם הסדק שבגיגית קטן מטפח, ואם החלון של הבית פתוח -

אז ברגע שהגוסס ימות - הטומאה תיכנס לבית.

הפתרון:

קודם כל סגרו את החלון ואחר כך מדדו אם הסדק גדול מטפח מכאן שמותר לסגור חלון בשבת ומותר למדוד בשבת

הערות:

1. ההפירה וההתרה מותרות רק כשהן לצורך השבת.
2. ההיתר קיים גם במקום שבו ניתן היה להתיר לפני שבת.

הגמרא מביאה מח' תנאים האם בעל יכול להתיר רק ביום שבו הוא שמע או במשך 24 שעות מאז ששמע.

ההיתר למדוד הוא רק למדידה של מצוה (או) אם הוא נעשה כמתעסק בעלמא.

ביאור מושגים

מת שמת בבית הטומאה מתפשטת מהחדר שבו המת נמצא לכל מקום שפתוח אליו חור בגודל של אגרוף ושנמצא תחת אותו גג.

אבל אם יש סדק ברוחב טפח מעל המת - הטומאה יוצאת משם ואינה מתפשטת.